

3

Draugai mane vadina Raudoniumi – gali ir tu. Bet ilgą laiką kaimynystėje buvau žinomas kaip „norų medis“.

Ne šiaip sau. Viskas prasidėjo dar tada, kai buvau tik drąsi maža sėklytė.

Ilga istorija.

Kasmet gegužės pirmąją iš viso miestelio suvažiaugę žmonės apkabinėja mane visokiaisiais popieriukais, kor-

telėmis, medžiagos juostelėmis, siūlų galiukais, kartais ir kokias sportine kojine. Kiekviena atnaša simbolizuoja kokią nors svajonę, troškimą, norą.

Gražiai apjuostos, kreivai permestos ar surištos kaspinėliu: viltys, kad ateityje bus geriau.

Norų medžių istorija sena ir garbinga, siekianti šimtus metų į praeitį. Tokių medžių daugybė Airijoje, įprastai tai gudobelės, retkarčiais uosiai. Bet norų medžių galite rasti visame pasaulyje.

Dažniausiai mane aplankę žmonės elgiasi pagarbiai. Atrodo suprantą, kad tvirtai užveržtas mazgas trukdytų man tinkamai augti. Saugo mano naujus lapelius, stengiasi nemindyti žemės paviršium išsikišusių šaknų.

Užrašę savo viltis ant medžiagėlės ar popieriuko, žmonės užriša jas man ant šakų. Paprastai pusbalsiu kuždėdami savo norą.

Tradiciškai Norų diena yra gegužės pirmąją, bet lankytojų sulaukiu visus metus.

Vaje, kiek visko esu girdėjęs:

*Norėčiau skraidančios riedlentės.
Norėčiau, kad pasaulyje nebūtų karo.
Norėčiau savaitės be debesų.
Norėčiau didžiausio pasaulyje šokoladuko.
Norėčiau iš geografijos kontrolinio gauti
dešimtuką.
Norėčiau, kad panelė Gentorini rytais būtų
ne tokia surūgusi.
Norėčiau, kad mano smiltpelė mokėtų
kalbėti.
Norėčiau, kad mano tėtis pasveiktų.
Norėčiau kartais nejausti alkio.
Norėčiau būti ne toks vienišas.
Norėčiau žinoti, ko panorėti.*

Kiek daug norų. Rimtų ir juokingų, savanaudiškų ir kilniaširdiškų.

Tai didžiulė garbė – kad mano senoms nuvargusioms galūnėms patikimos visos šios viltys.

Nors po gegužės pirmosios atrodau taip, tarytum kas būtų išvertęs ant manęs didžiulį šiukšlių kibirą.

4

Kaip turbūt jau pastebėjote, esu šnekesnis nei dauguma medžių. Tai man nauja. Dar pratinuosi.

Tiesa, visada mokėjau išsaugoti paslaptį. Kai esi norų medis, tenka būti diskretiškam.

Žmonės medžiams pasakoja įvairiausių dalykus. Žino, kad klausysimės.

O kas mums belieka.

Be to, jei klausaisi, daug visko sužinai.

Tarškutė teigia, kad kaišioju nosį ne į savo reikalus, ir, matyt, yra teisi. Ji – geriausia mano draugė, varna, kurią pažįstu nuo tada, kai buvo tik mažulytis taškuotą kiaušinį knebenantis snapelis.

Kartais mūsų nuomonės išsiskiria, bet taip jau pasitaiko visiems draugams, nesvarbu rūšis. Per gyvenimą esu regėjęs daugybę stebinančių draugysčių: ponis ir rupūžė, raudonuodegis suopis ir baltakojė pelytė, alyvos krūmas ir drugelis monarchas. Visi retsykliais dėl ko nors nesutardavo.

Manau, kad Tarškutė kaip tokiam jaunam paukščiui pernelyg pesimistiška.

Tarškutė mano, kad aš kaip tokiam senam medžiui pernelyg optimistiškas.

Tai tiesa. Esu optimistas. Renkuosi į gyvenimą žiūrėti iš ilgalaikės perspektyvos. Per daugybę nugyventų metų esu regėjęs ir gero, ir blogo. Tačiau gero – tikrai daugiau nei blogo.

Taigi su Tarškute sutariame, kad mūsų nuomonės skiriasi. Ir nieko baisaus. Galų gale juk esame labai skirtingi.

Tarškutė, pavyzdžiui, mano, kad mes, medžiai, vardus renkamės juokingai. Pagal varnų paprotį, Tarškutė vardą pasirinko po savo pirmojo skrydžio. Tačiau tai nebūtinai jos vienintelis vardas. Varnos kaitalioja vardus, kaip tik įsigeidusios. Tarškutės pusbrolis, Mažmožis, yra persivardinęs septyniolika kartų.

Kartais varnos perima žmonių vardus; Jonų Varnių esu regėjęs ne mažiau nei saulėtų dienų. Kitąsyk pasivadina pagal jas sužavėjusias smulkmenas: Skardinė, Guminukas ar Negyvažiurkė. Mėgsta ir akrobatinius

triukus: Mirties Kilpa ar Suktukine Statinė. Arba spalvas: Purpurinė ar Juodulys.

Nemažai varnų renkasi garsus, kuriuos joms smagu kartoti. (Varnos nuostabiai moka mėgdžioti.) Esu sutikęs varnų vardu Vėjo Varpelis, Sunkvežimis arba Pikčiurna Taksistas, o jau neminėsiu keleto tokių, kuriais visgi nesinorėtų užgauti padorių ausų.

Gatvės gale keturi vidurinės mokyklos moksleiviai įkūrė savo roko grupę. Repetuoja garaže. Groja akordeonu, bosine gitara, tūba, o vienas narys tarškina būgneliu.

Grupei dar neteko surengti pasirodymo už garažo ribų, bet Tarškutei baisiausiai patinka jiems grojant nutūpus ant stogo linguoti į taktą.

⁹Nuo varnų skiriamės ne vien vardais.

Kai kurie medžiai yra vyriškos lyties. Kiti – moteriškos. O kai kurie, kaip aš, abiejų.

Sudėtinga, kaip dažnai būna gamtoje.

Sakykite man jį. Sakykite jį. Tinka visaip.

Bėgant metams išsiaiškinau, kad botanikai – tos palaimintos sielos, kiaurą dieną tyrinėjančios augalus, –